

Tribuna Nouă

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
Bulev. Regina Maria Nr. 18. Tipografia „Aradul”
INSERTII
se primesc dupa tarif in Administratia ziarului si la toate agentiile de publicitate.

Abonamente:
Pe un an . 780 Lei
Pe 1/2 an . 390 Lei
Pe 1/4 an . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Ortodoxismul in primejdie

Arad, 3 Sept.

Strigătul acesta de alarmă nu este al nostru ci al unui confrate din Sibiu, „Dreptul Nostru”, redactat de credințosi creștini îngrijorați de situația critică în care se află ortodoxismul din Ardeal, din sânul căruia propaganda sectelor dușmane bisericii și țării smulge tot mai mulți convertiți.

Converțiile de care vorbim este atât de îngrijorat de tereaul pe care îl câștigă în fiecare zi propaganda baptista încât afirmă, în ce privește cauzele acestei triste stări de lucruri, toate de tot felul în sarcina unora dintre slujitorii altarului. Ziarul citat aruncă vina pe unii dintre preoți cari, puțin la număr, s'au datat la diferite afaceri comerciale și industriale, neglijându-și parohia, alții cari sunt și funcționari și nu-și pot vedea de cele bisericesti, în timp ce sectele baptiste fac zilnic noi adevăruri.

Poate că în județul confratelui nostru — care cunoaște, firește, mai bine ca noi situația locală — acestea să fie cauzele de căpetenie ale nenorocitei stări de lucruri pe care o deănță. Mai sunt însă și alte pricini — după noi cele mai principale — și pe cari am avut tristul prilej să le constatăm în timpul din urmă în județul nostru, unde propaganda sectelor baptiste câștigă aderenți într-o proporție de tot îngrijorătoare.

Cors'atările noastre ne-au dus la convingerea că în adevăr, în momentul de față ortodoxismul din Ardeal se află în mare primejdie. Cel dintâi care a semnalat în mod documentat și cu autoritatea ierarhiei sale bisericesti, pericolul propagandei sectelor ortodoxe a fost P. S. S. Episcopul Grigorie al Aradului, care în numeroase conferințe și broșuri a arătat originea, practicile și ereziile religioase ale acestor secte, ridicându-se cu vehemență împotriva lor și a tuturor acelor cari au atitudine tolerantă față de ele. Dar partea cea mai demotivativă din spusele P. S. S. Episcopului Grigorie, ale căruia păreri ne-am făcut o datorie să le adăpostim în coloanele ziarului nostru, e că originea acestor secte nu este de natură religioasă ci politică. P. S. S. Episcopul Aradului demonstrează că propaganda urei împotriva preoților, deci a Bisericii creștine, și a nesupunerii față de legile țării și mai ales a refuzului de a lua arma întru apărarea ei, — cele trei puncte principale ale credinței sectanților — au o origină revoluționară care urmărește răsturnarea ordinii în stat. Sectele baptiste constituiesc, al doilea front al bolșevismului care atacă, și sub deghizamentul credinței religioase, ordinea socială. Lucrul e constatat mai de mult și înaltul ierarh n'a făcut decât să-l confirme cu propriile-i argumente, arătând și celor mai puțin convinși că în sectele baptiste trăiesc dușmanii Bisericii și ai neamului românesc. În adevăr, ele pregătesc drumul bolșevismului, precum s'a întâmplat în Rusia împănată, înaintea războiului, pe tot întinsul vastului ei teritoriu, cu neamărate secte religioase, dovedite a fi fost opera revoluționarilor bolșevici.

Că arma dată de înaltul ierarh al Aradului este întemeiată, dovada o avem în cele ce se întâmplă în momentul de față în chiar păstoria Prea Sfinției Sale. Faptele se cunosc,

în recentele alegeri pentru Camerele Agricole, au fost sprijiniți și aleși, cu concursul unor politicieni fără scrupule, trei candidați cari erau și membri ai comunităților baptiste, arătând astfel cărăimii naive că aceste secte au și trecere în politică și se pot urca și la dregătorii țării. Față de o atare perspectivă primejdioasă, drept-credincioșii cari și-au dat seama, au luptat împotriva alegerii acestor rătăciți aflați în serviciul dușmanilor țării. Datoria de a lupta însă cu înverșunare și cu toată puterea sufletului lor era a preoților, cari luptau astfel pentru creștină strămoșească, pentru biserica ortodoxă, pentru țară și neam. Împotriva dușmanilor bisericii erau datori să lupte preoții, fie că ar fi fost o alegere cu caracter religios, sau profesional sau chiar politic. Era în joc existența însăși a Bisericii.

Se cunosc împrejurările în cari s'a efectuat scrutinul. Adevărul spuselor P. S. Sale Episcopului Grigorie și al convingerilor noastre s'a vădit și de astădată pe deplin: propaganda bolșevică în comunele județului nostru s'a desfășurat mână în mână cu propaganda sectanților pentru alegerea aceluiași liste de candidați, ceace dovedește identitatea celor două propăștări cari pornesc din una și aceeași sursă.

Ceeace este de tot trist e că unii preoți au contribuit la alegerea listei pe cari se aflau podății, făcând înverșunată propaganda și deci împotriva Bisericii și a religiei creștine.

R-zultatul? L-am înregistrat ieri într-o scurtă notiță: în comuna Măcălaca 28 de locuitori au trecut alaltăieri în mod formal în secta pocăiților și, în același timp, în comuna Măndrăloc alte zeci de oameni au trecut în aceeași comunitate sectară!

Roadele amare ale lipsei de scrupule, ale patimei politice și ale lipsei de înțelegere pentru interesele Bisericii și ale țării începem să le cuțegem. Și va fi mult mai greu de-acuma de apărut ortodoxismul în primejdie.

Suveranii au sosit la Sinaia

Trenul regal a sosit la Sinaia ieri la ora 11.50.

La coborârea din vagon, mulțimea adunată în gară, a izbucnit în urale.

Pe peron se aflau A. S. R. Principele Carol, Prințesa moștenitoare Elena și Prințesa Irina a Greciei, precum și membrii guvernului.

M. S. Regele era îmbrăcat civil iar M. S. Regina într-o toaletă deschisă.

O companie din vânători de munt: a dat onorurile. Muzica militară, împreună cu publicul, au intonat imnul regal.

A fost un moment impresionant. După ce s'au întretinut cu cei prezenți, Suveranii au trecut în revistă compania de vânători, iar în urmă s'au urcat în automobile îndreptându-se spre castelul Peș.

Toate ale-le erau înțesate de lume. Pe tot parcursul doamne au aruncat flori înaintea automobilului.

M. S. Regele era foarte vesel și și-a exprimat mulțumirea de această călătorie care a s'ajutat la completa Sa restabilire.

Suveranii au sosit însoțiți de comandorul Coslinski, șghiotantul M. S. Regelui, și colonelul Bădescu, șghiotantul M. S. Reginei, dna de onoare Cantemir, drul Romolo, medicul palatului și dl Pavelescu, directorul trenurilor regale.

Suveranii au invitat la dejun pe membrii guvernului.

Societăți cu scopuri frumoase

NOTE

Arad, 3 Sept.

Ziarele de mare tiraj din Capitală, ne aduc aproape în fiecare zi, știri cari ne dau speranța în mai bine. Cele mai multe inițiative pornesc din satele înfloritoare și din sânel târgușoarelor din întreg cuprinsul țării. Ultima știre este cea care urmează.

În Târgul Bivolari, jud. Iași s'a înființat o societate culturală denumită: „Gh. Coșbuc”.

Scopul societății este: să trezască în masele populului dela țară dragostea pentru biserică și școală; să lupte contra alcoolismului și contra tuturor patimilor; să treziască gustul pentru portul românesc și devotament pentru lege și neam.

Ce frumoase scopuri urmărește tânăra societate moldovenească și cât adevăr cuprinde rostul ei! Trezirea, interesului în masele populului dela țară, pentru biserică și școală. Cu alte cuvinte, se recunoaște că această dragoste pentru Biserica și școală este adormită... ce adevăr trist!

Societatea „Gh. Coșbuc” din Bivolari mai urmărește scopul de a lupta contra alcoolismului și contra tuturor patimilor. Guvernele fac legi, dar cum legile nu pot schimba firea omului, societatea „Gh. Coșbuc” și altele asemănătoare ei, vor birui acolo unde legea nu poate infrâna patima.

Și mai urmărește tânăra societate „să treziască gustul pentru portul românesc și devotament pentru lege și neam”.

Poate numai aceste societăți vor reuși să facă pe român să-și păstreze portul, să-și vorbească limba și să se facă devotat legii și neamului care l'a născut și crescut.

Citind această scurtă știre, mă gândesc la cotenii județului nostru, care și-au uitat de mult de biserică străbună, pentru a se înrola în rândurile vrășmașe, unde conducătorii de suu fiind streini de neam, nimeni nu le vor aduce aminte de portul, legea și neamul românesc.

Preoți, învățători și intelectuali ai satelor acestui județ!... Luați pildă, vrednică de laudă dela frații voștri din jud. Iași.

Expoziția de artă românească dela Paris va fi transferată la Geneva

PARIS, 2 Sept. — Datorită inițiativei și sub protecțiunea A. S. Principelui Carol, expoziția de artă românească închisă ieri după ce trei luni s'a bucurat aici de cel mai mare succes, va fi transferată la Geneva.

Grație intervenției d lui ministru Comunei expoziția românească va fi instalată în muzeul Rath.

Însoțirea se va face în ziua de 10 Septembrie.

FOILETON

Revedere

În gara'n care trecătorii
Trudiți de-o veșnică plecare —
Privesc cu ochii tristi în zare
Te-aduse-ai pa aurorii...

În gara, mică, străjuită
De lungi semnale orbitoare, —
Trecuși frumoasă trecătoare
Privindu-mă nedumerită...

„Și nu ți-ai mai adus aminte
Și'n sufletul necat de jal
Străpuns de lungile semnale
Creșteau din vremuri jurăminte...”

Și-așa cum fruntea mea rănită
Se ciătina în aiurare, —
Trecuși și tu ca fiecare
Privindu-mă nedumerită...

Și gândind ce mă frământă
În gara mică și pustie
Te-ai întrebat în ironie...
„Ce vis nebun îl înspăimântă”?

CONST. GORAN.

Situația în Germania

— În ajunul executării planului Dawes —

Arad, 3 Sept.

Cele patru luni cari au mai rămas din anul curent nu vor fi lipsite de importante evenimente politice internaționale. Ba chiar vor fi cele mai interesante ale anului în curs. Până la 31 Decembrie 1925 vom putea adică ști cu precizie dacă marile sforțări făcute pentru asigurarea păcii de către conducătorii Patenilor Aliați, cu tot corejii lor de concesiuni și sacrificii vor avea un rezultat real afirmativ. Un termen fatal, împlinirea obligațiilor căruii ziua de 1 Octombrie de situația economică, este ziua de 1 Octombrie. Situația o rezumăm după ziarele berlineze:

La 1 Octombrie expiră termenul de grație acordat Germaniei de planul generalului Dawes și de atunci încep, crescând din an în an, adevărate plăți în contul reparatiunilor. Se naște întrebarea: A fost întreprins răgazul acesta pentru a însănoși situația economică încât să se poată îndeplini obligațiile față de aliați fără de nici o grije? Nu! Într'adevăr, s'a stabilit marca și s'a echilibrat bugetul, însă s'au făcut aceste două lucruri în dauna vieții economice particulare. Ei i s'a sustras sârbele așa încât a survenit o anemie generală. Încăzitate peste impozite au fost încasate. Creditele publice au fost restrânse până la un minim. Urmarea a fost că peste tot au intervenit facturi de plăți, că întreprinderi de toate felurile s'au dus de răsp, și că cifra morțurilor și a falimentelor crește la înfiit.

Ministerul de finanțe, însă, nu se lasă de loc intimidat de toate aceste lucruri în politica sa. I s'au admis de către Parlament toate impozitele, din cari 7/10 sunt suportate de populația consumatoare. Și-a echilibrat bugetul, și a asigurat cu ajutorul Reichstag ului directe impozite de rezervă. Are deci un fond din ce în ce mai mare la îndemână și se știe la adăpost de ori ce surpriză, când va păși la plata reparatiunilor. Ministerul de finanțe, cu un fanatic a cerut și a căpătat dela majoritatea parlamentară atât de darul: să impozite, două miliarde de mărci sur mai mult decât avea nevoie, și acum surdă de buuros, pe când în viața economică producătorii și consumatorii se luptă pentru existență.

Ministerul Aprovizionării, ducе și el o politică unilaterală care se identifiсă cu interesele marilor agricultori. Din cauză că, acum doi ani Agricultura a suferit trecător din cauza scumpetei la mijloacele de exploatare, din cauza prețului scăzut al produselor agricole și din cauza situației deficitare a târgului de numerar, ministerul aprovizionării a apelat numai decât la taxele vamale prohibitive. Prin îngreunarea sau completa desființare a concurenței streine trebuia să se „sig-re” producția și să se urce prețurile.

Ministerul aprovizionării și-a s'ajun: scopul. Partidele din dreapta a stabilită politica. Și aceasta, cu teacă de prețurile produselor agricole ajunseră de mult nivelul prețurilor mondiale, și cu toate că în ultimul timp s'a arătat agriculturii mai multă bunăvoință în acordarea de credite ca oriăi către altele branșe din industrie. Urmarea a fost că înainte chiar de a intra în vigoare noul tarif vamal, prețurile se urcă din zi în zi. Coasumul care a primit dela impozite deja o lovitură, a primit a doua delă taxele vamale. Ministerul aprovizionării și al agriculturii s'a gănit el la agricultură, însă a pus la dos: și gija aprovizionării populației dela oraș și contele Kanitz surdă?

Ministerul de industrie și comerț, este al treilea în acest cerc. Și culoarea lui politică e de dreapta. De ce trebuie el să îngrijiască? Fără îndoială că de bunul mers al întregii economii naționale. Însă și el a dus o politică unilaterală în folosul anumitelor cercuri industriale.

De data asta au fost producătorii de materii brute, stăpânii fierului, oțelului, cărbunului și al lănci, cari și-au impus voința. Scurt, taxele vamale prohibitive au fost introduse și aci, pentru a menține prețurile la înălțimea de azi și a lăsa neatins monopolurile. Sindicatele și cartellurile cu dictatura prețurilor și a convențiilor. Ce strică dară în condițiile acesteia convențiile comerciale cu diferitele state nu ajung să se încheie? Ce-l supără pe ministru de industrie dacă prețurile mai capătă un avânt în sus și dia partea industriei de materii brute.

Ministerul muci e al patrulea minister as'lat de magnății industriei. Această cetate s'a fost încă luată. Dr-ul Braun, care face parte din partidul centurului și care ca parlamentar, și ministru a intervenit grin broșuri, discursuri și deizii pentru îmbunătățirea poziției sociale a păturii lucrătore, nu vrea să se plece cu una cu două. Industriașii cer suspendarea decretului din Decembrie 1918 asupra tarifului de muncă, cu contract pentru a face loc la tarife obligatorii, suspendarea decretului care prevede facultatea de-a primi sau nu sentința arbitrală pentru a ea să fie obligatorie și dacă e posibil, desființarea dărilor sociale, și de: asigurare și case de pensii.

Necesitatea micșorării cheltuielilor cari apasă producția este pe țefelul tuturor, având în vedere dificila situație financiară în care se găsește industria germană. Nu e te însă admisibil ca să se impue cercariilor m'cei burghezie și ale profesioniilor povara noilor impozite și a taxelor vamale prohibitive și în același timp să li se micșoreze salarul și ajutorul social.

Factorul principal în procesul de producție este munca omenească. Un procedeu ca

Plângerea lui Ali

Sultanul Mohamed II egi la plimbare cu strălucita sa suită. Pe unde trecea preamăritul stă săa, norodul se înșira rânduri, aprinzându și fiecare câte o rogojină pe cap, mai mică sau mai mare, după cum focul jalbei le ardea inima.

Intr'un colț un drept credincios își aorinșese o rogojină atât de uriasă, că flăcările focului atingeau înălțimea unui călăreț.

Mirat sultanul s'adresează suitei: „Ce durere năprasnică poartă și-i păjolescă și i-ma lui Ali? Să ne grăbim într'acolo, să i s'ingem cu cuvinte înțelepte focul inimii, cu apă focul rogojinii.”

Dreptcredinciosul se rostogolește la picioarele calului și după ce-și abește fruntea de pământ, vorbește: „Mărite, am trei soții: Fatima, Ila și Ada.”

— Incepe rău, se gândește sultanul.

— Alah — bine: năvătată fie voia lui — a crezut de nimerit să lase să ni se fare turma de-o sută cămile, averea mea întreagă. Astăzi sunt sărac. Femeea e leac când ai sur, otravă când n'ai răi dai podoabe, de-acia vreau să mă despart de două, mi-ajunge și întrece în sărăcie una. Dacă mi-o fi scris să am sute de hurii după moarte, în grădina fericiților, fie, dar aici pe pământ lmi sunt pietri de gât, stă-ăne. Am încercat să las bunel lor chibzueli alegerea, m'au bătut însă oălvite; acum Luminăci

Tale înțelepciuni cer sfat, pe care dintre ele s'aleg.

Și-a încrețit fruntea sultanul și acestea i le-a spus umilului Ali:

— Pe cea mai bătrână, căci barba îți este albă și neobteptată Ali; zilele nebuniilor îți au trecut și apoi femeea e ca și ciubucul: îi crește valoarea cu sborul timpului; un ciubuc vechiu fie și sborodit, nu l schimbi cu unul nou și n'incercat; cusururile i le cunoști și cunoșcându-le nu le mai are.

Să fie și cea mai urâtă, să nu te urmărească teama că te înșală ca o cămăle, împiedecă-đu-te să-ți recăștiți cămilele. Lipsește-đu-i darurile firii o să-ți ceară și ea mai puțin daruri.

Și fie și cea mai înțeleaptă, căci fiemintea noastră strălucitoare ca lumina soarelui, ne mi lipsește totuși cu cea a o întregi.

— Mărire înțelepciunii Tale, dar cum voi ști eu care i cea mai bătrână. Dacă le-aș pune lor întrebarea, n'ar găsi destule vase să le s'arg de capul meu cărunt și noi bă-bații niciodată nu știm vârsta femeilor. Noaptea sunt de optzeci și cinci ani, iar ziua de p'ruzecă. Când le faci un dar devin copii, se sbărzesc când te priveș cu ură. Anii lor nu se numără după rotirea soarelui, ci după cesserile dragostii.

Care e cea mai urâtă? Intre ele nu sunt urâte. Când sunt gh-boase, cele drepte sunt slute și apoi știu să-și prefacă cusururile în podoabe.

Mai greu e stăpâne să le ghicesti înțelepciunea: un căduc de săpuu, mare, fru-

Mica publicitate

Student român liceu clasa I-II se primește la familie română. — Piața Sft. Sava Nr. 5-6. (1703)

2 băieți sau fetite de școală se primesc la o familie română din apropierea liceului. Informații în Croitoria de dame Elena Neguș-Siclovan Arad, str. Turnului 3. (1690)

Se dă în chirie Hotelul și Restaurantul Central din Șiria și o măcelărie, tot în acest edificiu. Informații precise se capătă tot acolo. (1698)

Cel mai eficient izvor de aprovizionare cu pastăvării englezești veritabile.

Tot felul de căptușeli, cele de trebuință pentru croitorii în magazia mare permanentă. 00000 (1671)

BRITISCH IMPORT Arad, casa Neuman, Bulev. Regina Maria 9.

Montator electric, cunoscând și lucrările la rețeaua aeriană capătă post imediat la Uzina Electrică din Arad. Se preferă cei cu examen de șofer. (1700)

CONTRA BĂTĂTURI folosiți ANAGALLIN preparat de FARMACIA TIBERIU RĒNYI vis-a-vis de casa Județului. (1419)

Înainte de a cumpăra încălțăminte, vizitați prăvălia lui IUSTIN OLARIU și Comp. vis-a-vis de restaurantul „Melul Negru“, unde aflați depozitate ghete de prima calitate confecționate în atelierul propriu. (1701)

Școala primară urbană No. 2 de fete (Str. 29 Decembrie).

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință Onor. părinților cari doresc să-și înscrie fiicele la „Școala primară urbană No. 2 de fete“ (Str. 29 Decembrie), că înscrierile se fac dela 3-10 Septembrie a. c. între orele 9-12 a. m.

Vor prezenta următoarele acte: 1. Actul de naștere; 2. Actul de vaccinat; 3. O dovadă dela un Dn Doctor, prin care să se constate că n'au în familie nici o persoană bolnavă, de vreo boală contagioasă. (1702) Direcțiunea.

Reclama e sufletul comerțului

Francisc Hagyák, lăcătuș Arad, Str. Mărășești, pregătește în soiul acest de meserie ori și ce fel de comenzi ș. a.: porți decorate, rolouri, garduri din fier pt. morminte, grătore de spionaj, mașini de încălzit (cupatoare) din material de prima calitate, confecționate punctual pe prețuri eficiente. — Primește reparări. (1493)

România Comitetul Școlar Județean Arad No. 1268/1925

REZUMAT: Esarendarea pământurilor școlare pe anuleconomic 1825/26.

CĂTRĂ toți d-nii secretari comunali și cercuiali!

Sunteți rugați să binevoiți, ca ordinul de mai jos să-l comunicați atât cu comitetul școlar rural cât și cu toți învățătorii și învățătoarele din comuna D-Voastră, și despre comunicare să luați dela dânsii ca dovadă un revers.

Având în vedere Art. VI. din Deciziunea Ministerului Instrucțiunii, dată sub Nr. 28.834/1924, care prescrie lămurit, că arândările pământurilor școlare se face pe termen de un an agricol;

Având în vedere Art. 40. lit. a. Nr. 2, din Regulamentul pentru aplicarea Decretului-lege privitor la organizarea Comitetelor școlare, că imobilele, cum sunt pământurile școlare se esarândează de Comitetul școlar rural; deci pentru esarândarea pământurilor școlare am ținut de lipsă a ordona următoarele:

1. Toate terenurile de cultură au să fie esarândate de Comitetul școlar rural membrilor corpului didactic din comună, cari prin o cerere reclamă dela Comitetul școlar rural partea ce li se cuvine.

2. Repartizarea terenurilor între învățătorii și învățătoarele, în întindere proporțională cu vechimea lor în învățământ, cu greutățile familiare și cu terenul propriu sau dotal ce poșede fiecare sau mai cultivă în arândă, sau alta formă, eventual soțul sau părinții (preoții și învățătorii vor arăta cât pământ bisericesc cultivă) se va face de Comitetul școlar rural respectiv. La aceasta repartizare se va anexa un tablou, care va conține: a) numele învățătorului, b) anii de serviciu, c) numele și vârsta copiilor și arătarea celor din școală, d) cât pământ propriu, dotal sau în arândă sau în altă formă fiecare învățător.

3. Terenurile de experiențe cari sunt până la 3 km. îndepărtare dela comună este interzis a-le esarândă învățătorilor. Pe terenurile de experiențe conform Art. 76 din Legea învățământului primar se va face experiențe de toți învățătorii și învățătoarele școlii împreună cu elevii din ultimele clase.

4. Terenurile de experiențe, cari sunt de 3 km., sau mai departe dela comună, se pot esarândă de membrii corpului didactic din aceia comună, pe lângă normele ca terenurile de cultură. Îndepărtarea dela comună se va dovedi cu certificat dela primăria comunală unde aparține.

5. Prețurile de arendarea pământurilor școlare, conf. Art. 76 din legea învățământului primar, se va stabili de comisiunea de evaluare.

6. Esarândarea și repartizarea pământurilor școlare se va face de Comitetul școlar rural în cadrul unei ședințe. Atât procesul verbal din aceasta ședință în două exemplare, cât și dosarul pentru esarândare (decisul comisiei de evaluare, tabloul de repartizare, cererile, certificatele etc.) se vor înainta spre verificare și aprobare Comitetului școlar județean.

7. Dosarele asupra esarândărilor se vor înainta Comitetului școlar județean spre verificare și aprobare până la 30 Septembrie a. c. Numai esarândările verificate și aprobate de Comitetul școlar județean pot fi valide. Arad, la 23 August 1925.

Președinte, Prefect, Inspector General Administrativ: (ss) I. Georgescu. Secretar: (ss) V. Spătaru.

cel de mai sus n'ar putea decât să contribuie la mizeria maseilor și să distrugă acest factor, adică substanța cea mai productivă. Ministerul muncii se bate cu mâinile și cu picioarele în contra unei astfel de reforme. Și răspunsul? Marea industrie propagă dictatura industrială, adică lupta de clasă, însă începând de sus.

Gluma dar se îngroașe. Greve și look-out-uri, cari lovesc în sute de mii de lucrători, sunt la ordinea zilei. Toată viața economică se cutremură ce o mașină defectă. În moment, sunt în adevăr cei mai învingători, însă trofeele nu le are deocamdată decât pe hârtie. În lupta aceasta economică nu e vorba de câștigarea unei părți a populației pentru vre-un partid politic, ci de o enervare care stăpânește azi cele mai vaste cercuri ale populației. Ceea ce se desfișoară înaintea ochilor aștri nu e decât lupta desperată pentru existență a milioaneilor de oameni. Căderea a promis o scădere a prețurilor. Ei și? Și guvernul s'a pus în legătură cu organizațiile conducătoare ale industriei și agriculturii... pentru a scădea prețurile. Cu toate impozitele și tarifele vamale? Se va încerca; natural, însă, fără folos.

Și prețurile se urcă din zi în zi. Inșă într-o bună zi rezistența la contra politicii interesate a actualului guvern, va deveni atât de mare, încât o revizuire a legislației impozitelor și taxelor vamale va deveni necesară.

Sesiunea de toamnă a Ligii Națiunilor

În ziua de 7 Septembrie la orele 11 dimineața va avea loc deschiderea solemnă a sesiunii a șasea a adunării Ligii Națiunilor.

Întâ în linii generale ordinea de zi a acestei sesiuni:

După ce se va proceda la alegerea comisiunii însărcinată să verifice puterile delegațiilor, se va face alegerea președintelui adunării.

Această președinție va reveni în anul acesta d-lui Paul Painlevé, președintele consiliului de miniștri francez și prim delegat al Franței.

D. Painlevé va roți în această calitate, discursul oficial de deschidere al sesiunii. Printre alte chestiuni se vor discuta și acesta a arbitrajului, siguranței și reducerii armamentelor.

Se va lua în deliberare proiectul alcătuit pentru reglementarea pacifică a diferitelor internaționale și se va discuta apoi raportul asupra lucrărilor organizației economice financiare, restaurarea financiară a Ungariei precum și opera oficiului autonom pentru stabilirea refugiaților greci, etc.

Tot în această sesiune se va dezbate și raportul asupra lucrărilor organizației comunităților și tranzitului în care se cuprinde și mult discutați chestiunea juridică pe porțiunea dintre Galați și Brăila a Dunării, pe baza observațiilor făcute de trimesul Ligei Națiunilor în România.

Pe ordinea de zi mai figurează: raportul asupra lucrărilor organizației de igienă a Ligii, raportul asupra lucrărilor comisiunii consultative pentru traficul opiumului și alor droguri dăunătoare sănătății, raportul asupra lucrărilor comisiunii consultative asupra constituției și a protejării copiilor, raportul foarte interesant privitor la lucrările comisiunii de cooperare intelectuală și bugetul pe exercițiul 1926.

În actuala adunare se va lua în discuție și chestiunea „învățământului destinat să propage prietere înțelului tuturor țărilor, idealul paxi mondiale“.

mos și strălucitor, fermecându-ți ochii, dar care-i gol pe dinlăuntru și se sparge la cea mai mică suflare, așa le este înțelepciunea.

S'a scărpinat în barba i frumoasă sultanul și a vorbit din nou:

— Ali, femeile nu sunt enigme cum vrei să crezi. Femeile sunt niște furi de șah, câștigă întotdeauna jocul dacă ști să joci.

Care e cea mai bătrână? Puetele să danseze. Cea mai în vârstă le va întrece, căci ele vor să pară întotdeauna ceia-ce nu sunt și apoi înseamnă: Ali că, femeia învinsă la cincisprezece ani râde, se rosește la douăzeci de ani, se sinucide la treizeci.

Ce mai înțeleaptă? Spune-le că mâine vrei să le faci un dar prețios. Deși știu că n'ai nici un dram de aur, o să ti însure o mie de dorinți cele mai puțin înțelepte, va pune frâu limbuziei cea mai înțeleaptă.

Îți dau o slavă tânără, de o frumusețe rară; arată femeilor tale spunându-le că ea îți va fi singura soție. Cea mai urâtă, cea mai geloasă de o frumusețe atât de strălucitoare, va sări mai întâi să i sfășie carnea; femeia urește frumusețea, cu cât n'o are.

A lovit pământul cu fruntea, de trei ori Ali, și a plecat.

A treia zi îl găsește sultanul cu o nouă rogojină aprinsă. Întrebându-l mai întâi despre alegerea făcută, Ali se ploconeste și răspunde:

— Le-am pus să danseze, am adormit, m'am trezit odată cu revărsatul zorilor, danșau încă toate trei.

Bogația minieră a României

— Câteva date vrednice de atenție —

La Ministerul de Industrie și Comerț s'a întocmit o foarte interesantă statistică, privitoare la producția minieră a României în anul 1924.

Cifrele merită toată atențiunea și ca de obicei vorbesc mai elocvent decât orice soi de comentariu. Primul smântân care ne atrage atențiunea e, cu deosebire, înseamnă utilizarea a gazului metan, una din cele mai minunate surse de energie din câte avem pe tot cuprinsul țării. E destul să știm, că din cele peste patru miliarde jumătate de metri cubi de gaz metan — cantitatea totală a debitului din anul trecut — s'au folosit abia 360 milioane, ceare reprezintă numai un procent de 7.8 la sută. Păia urmare, nici a zecea parte din acest leonicos combustibil, care s'ar putea folosi cu atât succes în industrie, nu ajunge să fie consumat. Paguba pentru economia noastră națională e dintre cele mai mari. Dar, câtă vreme cărmătorii noștri nu vor înțelege, că fiecare zi de întârziere e o zi pierdută, nu e nici o perspectivă de îndreptare. Pentru exploatarea sistematică a gazului metan, guvernul din Budapesta făcuse planuri foarte îndrăznețe, care s'ar fi realizat, fără îndoială, dacă n'ar fi izbucnit războiul și dacă Ungaria n'ar fi pierdut pentru totdeauna Ardealul. Realizarea acelor proiecte ar necesita astăzi capitalului important. Ele ar trebui să fie aduse din strălămate. Dar, deocamdată, stăm pe loc, — priu noi loși-ne!

În ceea ce privește producția aurului, avem de făcut a-leași observații. Mulțumită unei greșite înțelegeri a lucrurilor, producția aurului e în vădită descreștere. În anul 1923, ea a fost de 1342 kg. În 1925, a scăzut la 1.311. Diferența nu e mare, abia 31 kg. dar fenomenul în sine e demn de

Chestiunea închiderii școlii luterane ungurești din Cluj

Cluj. — Am scris acum câteva zile că lutheranii unguri au protestat la Liga Națiunilor contra guvernului român care a închis secția ungurească a școlii luterane din Cluj. Guvernul român, răspunzând Ligei, a aruncat vina pe Consistoriul luteran săsesc cu sediul în Sibiu, care ar fi cerut închiderea secției ungurești a școlii luterane din Cluj, ca fiind de prisos.

Ungurii lutherani cari nu știu încă nimic de intervenția sașilor în această chestiune, revoltăți, au trimis pe reprezentanții lor la episcopul sas Teutsch, trăgându-l la răspundere și amenințându-l cu trecerea în bloc la altă religie.

Episcopul Teutsch, deși știa că cei cel amenințați sunt, de fapt, unelele partidului maghiar din Cluj — ca să evite cearta și să asigure unitatea bisericii luterane din Ardeal, a afirmat că Consistoriul săsesc din Sibiu a făcut și va face totul pentru deschiderea secției maghiare a școlii luterane din Cluj.

Se speră că declarația de mai sus a episcopului Teutsch va mulțumi pe un gurii lutherani, cumăndu-se cearta lor cu sașii.

Chestiunea aceasta a secției ungurești a școlii luterane din Cluj a preocupat și strălămate. Reprezentanții ununii mondiale a bisericilor protestante, vizitând România, au cercat plângerea unguirilor lutherani și au publicat-o în cunoscutul volum tipărit în milioane de exemplare și intitulat: „The Religios Minorities in Transilvania“.

La învinuirile aduse de unguirii lutherani, guvernul român a răspuns următoarele:

„Introducerea limbii germane în locul celei maghiare în școala lutheranilor din

amintit. Extragerea prețiosului metal n'a diminuat din motive naturale, ci dintr-o poilitică aproape ostilă îndreptată împotriva întreprinderilor miniere de acest soi. Ajunge dacă vom aminti aci, că exploatarea aurului, din pricina prețului scăzut pe care-l oferă Banca Națională, — care e cu mult sub prețul mondial, e părăsită încetul cu încetul și de cei mai îndrăjiți muncitori ai „steampurilor“ din Mușții Apuseni. Se săvârșește astfel o îndoită greșală, răpind-se mijloacele de existență ale unei populații vrednice de alt tratament și se împiedică o creștere, pe cele mai fericele căi, a rezervelor noastre metalice.

Producția cărbunilor e singura la care se înregistrează o simțitoare creștere. România produce astăzi o cantitate însemnată de cărbuni, în special ligniti, care întrece chiar trebuințele consumului intern. În cursul anului 1924 s'a înregistrat o creștere evidentă față de anul trecut. Sporul e de peste 2 milioane tone. Dela 2.521.393 tone în 1923 la 2.715.371 tone în anul acesta. Din această producție totală, vechiul Regat nu e înscris decât cu 15.61% pe când Ardealul și Banatul laolaltă au dat restul de 83.39%. Dintre toate județele țării cel mai bogat în cărbuni e Huedoara, care ocupă el singur 61.70% din producția totală a anului. Urmeează apoi județul Caraș Severin cu 10.76%, și abia în urmă celelalte județe.

Însufărșit, pentru a da o iconă vie a bogăției noastre, vom arăta că valoarea acestei producțiuni, pentru anul 1924 se ridică la suma de 7 miliarde 894.307 mii lei. În anul 1923 această valoare a fost de 1 miliard 358.910 mii lei. În 1919, un an după unire, ea nu înregistrează decât suma de 537.797 mii lei.

Cluj s'a făcut în urma cererii directe a credincioșilor acestei biserici, precum și în urma intervenției Consistoriului lutheran din Sibiu, luându-se în considerare, că credincioșii lutherani sunt germani cari, sub dominațiunea maghiară, au fost pe cale de a se maghiariza. Elevii sunt deasemenea de origine germană, deși preotul lor Kirchner (un german renegat repatriat în Ungaria), a încercat să-i înfășșeze drept unguri.

Învinuirea ce s'a adus României este lipsită de bază. Statul român nu poate avea nici un interes din înlocuirea limbii maghiare cu cea germană.

Presă maghiară din Cluj... nepoliticoșă... afirmă că există între declarația guvernului și cea a episcopului Teutsch și propune o anchetă pentru restabilirea adevărului.

Di Vintilă Brătianu prezintă Franței memoriul datoriiilor de războiu către aliați

D. Vintilă Brătianu a prezentat principailor miniștri ai Franței memoriul ce a fost întocmit asupra datoriiilor de războiu ale României față de aliați.

Acel memoriu va fi tipărit și distribuit membrilor parlamentului și presei, în cursul unei viitoare.

Unive:sitare

Senatul universitar din București este convocat pentru ziua de 3 Octombrie, spre a discuta asupra mizeriilor ce urmează a se lua în vederea deschiderii universităților.

Le-am spus, că voi fa e fiecareia un dar prețios să-și însure dorințele. Ii și Ada mi-au vorbit două ceasuri, Fatima a tăcut. — N'a spus nici un cuvânt, se miră sultanul.

— N'a zis decât, măgar bătrân și fără minte, câtă înăpășinat și orb, sgârbit nepotincioasă, care n'asculță de sfârșirile unei femei înțelepte. Dacă vindeai cămilele anul trecut în Baghdad, azi nu ti le fura nimeni, puteai să-mi cumperi cercii cu diamante pe cari i-am văzut în prăvălia lui Mohamed... Când le-am arătat pe frumoasa sclavă, Ii a sărit ca un câtar furios...

— S'o sfășie, rase sultanul. — Să mă pămușesă, li răspunde Ali. — Și pe care ai ales-o dintre ele? — Pe nici una, stă âne și pe toate. Mi-a fost dat să găs se cămilele și acum suut din nou bogat.

Mărite, mânia ta să nu mă pedepsească, dă-mi pe frumoasa sclavă de soție, femeile suut dar când ai cămile și apoi mie mi a fost scris să am patru, stăpâne.

Nanțeanu-Mio

Plugarii

Dă drumul la feresti Să intre'n casă aer mult, Să intre'n casă soare din belșug. Răstoarnă'n suflet gândul, ca un plug, Azi, brazde noi, Dă drumul la feresti să intre'n noi Sufierea fragedă a pământului.

Pe câmpul plin de răni, cât vezi cu ochii Au ești cu plugul la arat, Rând pe rând, toți oamenii din sat, Și rănile pământului mă dor, Cu toate că au să crească ele Spice grele.

Naiv plugar, tovarș cu pământul, Ti-ai aruncat în țărăniă timpuriu Semințele din soare zămislite; E încă frig, pe câmpul străveziu Mai lăncezesc troane netopite...

Vară

Soarele de un munte s'a izbit, Iar muntele a scăpărat scântei Și falnici zmei. Incendiate turle de granit S'au înălțat în asfințit.

Cât vezi cu ochii peste miriștea gălbuc Scot capul la iveală clăi, Girezi și snoi. Răzlete glasuri din sfunde văi S'afundă'n râul străjuite de plopi.

Priviți piezișe soarele aruscă Peste luncă, De unde vacile-au pornit Cu pas tihnit Spre satul străjuit de ochi.

În lunca cu oglinzi și cu arbuști Domol se lasă liniștea ușoară, Doar când și când un câne dela moară Iogână bubuitul unei puști.

M. Sturdza.

DIN JUDEȚ.

O indoită sărbătoare la Pâncota

2 Sept.

În coloanele „Tribunei“ s'a vorbit atât despre repararea și înfrumusețarea bisericii „Pâncota“ efectuată pe șesul dlui Lazar...

Lazar Palcu în care acesta descrie cu dea-mănuntul, ce l-a îndemnat a face acest gest frumos.

Prea Sf. Sa a primit pe preotul Luca cu dragoste și bunăvoință și a fixat termen irevocabil pentru sfințirea bisericii ziua de 13 Sept. a. c. când urmează a fi sfințit și steagul Ligii Culturale a cărui naștere va fi dsa prefect C. I. Georgescu.

În aceeași zi, corul Ligii Culturale sub conducerea secretarului Ligii învățătorul V. Viadica va da un concert cu reprezentanțe teatrale urmată de dans.

Programa serbărilor se va publica ulterior, Coresp.

INFORMAȚIUNI

In chestiunea abuzului de putere

Asupra cazului relatat în numărul nostru ieri privind la arestarea abuzivă a dlui Moldovanu, casier al Băncii Naționale locale, parchetul a primit o reclamație împotriva poliștilor acuzat.

Casă de odihnă pentru membrii corpului didactic

Ministerul Instrucțiunii a cumpărat la Mănaș (Treișcau) un teren în suprafață de 4020 m. p. pe care construiește o casă de odihnă pentru membrii corpului didactic.

Incercare de sinucidere

În ziua de 2 Septembrie a. c. la vitoașul Drăgășii Ioan în etate de 60 ani, din comuna Bereghiu s'a aruncat înaintea trenului de marfă 3089, între stațiile Iacu și Cermei.

Omagiu pentru Mussolini

Roma 1. — Aflăm din Eorli că astăzi s'a inaugurat casa natală a lui Mussolini din regiunea Predappio. Au luat parte numeroși parlamentari.

O nouă diplomată

Delegatia engleză care va lua parte la întrunirea Societății Națiunilor din Geneva, va cuprinde de primădată și pe o femeie Ducesa de Atholl, subsecretară la resortul educației.

Accidentul de automobil dela Azuga

Duminică, pe la orele 12, automobilul Kripler, cu No. 247, proprietatea personală a dlui Atta Constantinescu, se afla pe drum între Azuga și Predeal, fiind condus de șoferul d sale.

Vezuvul pe cale să facă iar erupțiune

ROMA. — Se comunică din Neapole că Vezuvul este pe punctul să devină din nou activ.

O afacere de spionaj în Franța

Paris. — În garnizoana dela Châtellerault trebuia să se experimenteze în curând o armă cu ajutorul căreia se pot arunca granate până la o depărtare de 1500 de metri.

Turburările dela Nissa

BERLIN. — Eri au avut loc la Nissa lupte de stradă între comunistii și monarhiștii ruși. Poliția franceză a arestat 15 persoane înainte de-a restabili ordinea.

Un proiect antifeminist în Olanda

BERLIN. — Guvernul olandez a depus pe birourul Camerei un proiect de lege, în baza căruia femeile căsătorite nu pot fi funcționare publice și nici cel puțin profesoare.

Jugoslavia și Proiectul Pactului de Siguranță în Balcani

Berlin 2 (Rador). — Ziarul „Vreme“ care este de obicei bine informat, face un istoric al negociațiilor sârbo-grecești exprimând regretul că Grecia a provocat amărărea tratatelor refuzând compensațiunile economice cerute de Belgrad în schimbul angajamentului politic garantând integritatea Greciei.

Ziarul „Vreme“ declară apoi că propunând un pact de arbitraj în Balcani, ministrul de externe al Greciei încearcă să obțină fără compensații garanția integrității teritoriale a Greciei.

„Samprava“ subliniază pozițiunea delicată actuală a Greciei din punct de vedere internațional și necesitatea unei alianțe cu Jugoslavia. Această alianță, chiar dacă n'ar intra în joc în ce privește dispozițiunile sale fundamentale, ar fi capabilă să angajeze Greciei pacea de care are nevoie și posibilitatea refacerii economice și militare.

Din nefericire, Grecia se arată intransigentă în ce privește interesele speciale ce ar putea decide Belgradul de-a subscrie tratatul acfând nici o concesione în chestiunea comunicațiilor cu zona liberă dela Salonic și a tratatului minorităților.

Dispariția unui submarin italian BERLIN. — După scufundarea crucigerului „Berit“ — fostul va, or de război german „Pul u.“ — marina italiană a suferit o nouă pierdere prin dispariția marelui submarin „Vedero“ care a fost văzut de ultima oară la 25 August.

Conferințe instructive în Basarabia „Casa Școalelor“ va organiza în toamna aceasta, o serie de conferințe în întreaga Basarabie.

Flota sovietică din Marea Neagră va vizita porturile italiene și grecești Se comunică din Moscova că guvernul sovietic rus, a hotărât ca flota bolșevică din Marea Neagră, să iasă în Mediterana și să viziteze mai multe porturi italiene și grecești.

Secetă cumplită în America Berlin. — Secetă grozavă bântuie în Virginia de Vest, Carolina de Nord, Georgia și Tennessee. Măi multe instalațiuni electrice au fost silite să se restrângă produsul curentului din cauza lipsei de apă.

In Cinematograful Marelui Mureșului azi Vineri se va reprezenta „Scăpați de viscol“ film senzațional în 7 acte.

Groznicul accident dela Câmpina BUCUREȘTI. — Principesa Stirbey, victima nenorocirii de automobil de pe șoseaua Câmpina a fost transportată la Voila unde a fost înmormântată în cripta familiei.

Importante descoperiri arheologice la Mangalia

Descoperirile arheologice din Mangalia pe ruinele vechi Callatis din epoca greco-romană, conduse de d. prof. univ. T. Saveanu din Cernăuți, promet cele mai frumoase rezultate. Săpăturile au început în locul care după părerea dlui prof. Saveanu, ar fi cartierul nobil roman și cel principal al orașului Callatis din epoca romană.

În prezent, pe proprietățile dlui dr. Buterescu și pe bulevard s'a dat de urmele unui mare edificiu public (?) clădit cu puternice coloane de 90 cm. diametru din țigle cu tencuială și la 3.26 m. interval.

Micul muzeu al Mangaliei s'a îmbogățit chiar din primele zile ale săpăturilor cu mai multe piese arhitectonice, cari aparțin epocii eline.

Acest muzeu a fost inaugurat de d. administrator de plasă Melidi și de d. prof. Saveanu în 1924 și e adăpostit în edificiul adăscit de plasă. Muzeul e sub supravegherea dlui Melidi fără al cărui sprijin nu s'ar fi putut înființa acest muzeu, și concursul

dsale la investigațiile arheologice e de neprețuit folos.

În apropierea „palatului“ recent descoperit s'au găsit două mănuse de amfore ale căror stampii indică proveniența lor. Inscriptiile de pe mănuse ne indică numele insulei Tazos, de unde au ajuns amforele cu marfă la Callatis.

Descoperirile recente din Tazos ne informează prin trei inscripții că exportul vinului era de mare importanță pentru finanțele statului taziotic. Exportul vinului se făcea în Tazos sub controlul autorităților, în vase stampilate, cu sigiliul funcționarului suprem din Tazos, sau și cu numele casei comerciale. Cum mănusele callatiane poartă numele Taziților, se poate stabili fără îndoială importul vinului de pe această insulă la Callatis.

Și vinul Taziților era vin bun și veritabil căci o dispozițiune din Inscriptiile țazice prevedea sancțiuni aspre pentru falsificarea vinului prin amestecare cu apă.

Monarhiștii austriaci și „Ungurii cari se deșteaptă“ lucrează

Ziarul comunist german „Rote Fahne“, publică de câteva zile destăinuri și documente senzaționale asupra organizațiunii create de monarhiștii austriaci și „ungurii cari se deșteaptă“ din Budapesta, pentru aducerea pe tronul Austriei și Ungariei, reunite, a arhiducelui Otto, fiul fostului împărat Carol de Habsburg.

Pocăiții fac prozeliți

— Consecințele reale ale unor atitudini politice —

Arad, 3 Sept.

Ca o completare a articolului nostru de pe prima pagină a ziarului suntem în măsură să dăm pentru azi numele unora din credincioșii creștini ortodoxi din comuna Micălaca cari s'au botezat în secta baptistă în ziua de 30 August 1925, adică la cinci zile după ce membri ai comunității baptiste au reușit să bată lista pe cari erau reprezentați proții și să intre pe ușa cea mare la conducerea unei instituții de Stat.

Facem apel la toți bunii creștini să lupte din toate puterile lor și cu toate sacrificiile posibile ca să împiedice exodul în masă la sectanții populației dela sate.

Facem apel la judecata dreaptă și la chibzuința P. S. Sale dacă, în cazul de față, nu sunt necesare, pe lângă măsurile preventive și cele de ordin represiv?

Dacă P. Sa nu cunoaște cazurile concrete de proții cari, uitându și cu totul datorita creștinească de servitor al Altarului, au făcut propagandă nepermisă pentru sectanții pocăiți dușmani ai Bisericii, ar putea totuși cu ușurință să se edifice asupra lor. E destul ca P. S. Sa să voiască pentru ca să i se dea numele tuturor acelor proții nevrednici.

Creдем că nu trebuie neglijate nici una din măsurile necesare pentru protejirea Bisericii, cât mai este încă timp.

Ultima oră

iară. Conte Bloom a fost transportat la sanatoriul Gerota din București. Ambii șoferi au fost deținuți.

Raidul A. S. Principele Carol

PRAGA. — Moștenitorul de tron Carol în decursul unei curente va călători la Praga ca prilejul unei ture de automobil pe această distanță.

Cutremur de pământ

BUCUREȘTI. — În Iași s'a simțit un cutremur de pământ care a durat 8 secunde. Pagube nu sunt.

Condamnarea unor comuniști

PARIS. — Judecătoria din Paris a condamnat dela 15 zile până la 6 luni pe comuniștii cari au manifestat în contra alianței polono-române.

Succese franceze în Maroc

PARIS. — Din Fez ni-se anunță că atacul rifaților contra liniilor franceze s'a prăbușit completamente. Peste câteva zile se va începe ofensiva generală a francezilor.

Deschiderea sesiunii Ligii Națiunilor

GENEVA. — Briand, ministrul de externe al Franței, a deschis ședința Ligii Națiunilor. S'a prezentat până în prezent delegatul Englierei Chamberlain, Școlajoa italian, Ishi jaoonez, Kionos de Leon spaniol, Haymans belgian, Marillo Franco brazilian, Undos sued, Wewerke cehoslovac și Guani delegatul de Uruguay.

Germania în Liga Națiunilor

GENEVA. — Ministrul de externe Wandervelde și Briand s'au decis să propună primirea Germaniei în Liga Națiunilor.

La Cinematograful Marelui Mureșului se vor ține de Sâmbătă începând 2 reprezentații la 8 și la 9 1/2, precis.

Polonia suscită dușmăni

— Ea se teme de un atac pe două fronturi —

Si vis pacem, para bellum, lată un vechiu adagiu care rămâne veșnic adevărat.

„Privind viitorul fără iluzii — scrie redactorul zisului Gazette de Prague — Polonia trebuie să se aștepte la un atac simultan din partea Rusiei și Germaniei.

„Iată motivul pentru care, ea a ales Polonia pentru masele sale de cavalerie și Pomerania pentru manevrele sale de infanterie.

Simpaticii vecini ai Poloniei sunt bine informați, știu că totul e pregătit în cazul când ar încerca să facă o vizită fără invitație.

Această manifestație a forței poloneze a scos din sîrite pe germani, cari urăsc de moarte tot ce-i polonez. Iată un pasaj din zisul Frankfurter Zeitung, unul din ziarile moderate și liberale din Germania:

„Am lăsat cu succes de altfel — propunând noastră streină cu scopul de a împedica să se infiltreze în Polonia capitalurile streine pentru a reînsoflete economia națională a acestei țări. Fie că Polonia va angaja cu noi un război economic care ne va păgubi și pe noi, dar pe care îl vom suporta, și atunci o mare parte din mișcările sale de hui și din industria sa de lemn va fi ruinată, fie că va încheia cu noi un tratat așa cum îl vom voi noi. O atacam în clipa cea defavorabilă pentru dânsa, când situația sa economică și financiară este foarte grea. Or ce s'ar întâmpla, Polonia va eși din această luptă rănită de moarte prin rănile sale deschise, se va scurge în mod progresiv forța sa și independența sa. Și peste câțiva ani, cu vechea și încercata noastră amică Rusia ne vom rezezi pe acest fruct căzut și copt, și vom da lovitura de grație muribundului.”

Astfel foaia din Frankfurt schitează în linii generale o nouă împărțire a Poloniei. Acest program diabolic are un început de execuție. Mănoarele germane pentru a provoca căderea zlotului, campania declanșată cu ocazia „pantilor”, care ar fi expulzați din Polonia toate acestea nu sunt decât epizoadele războiului pe care Germania l-a

declarat Poloniei pentru a-i impune un tratat de comerț ruinos. Dacă Polonia ar accepta acest tratat de comerț situația ei ar fi și mai rea; atunci ea nu ar mai putea vorbi în mod serios de independența sa.

Pe când Germania expulzează pe toți polonezii, fără preaviz, Polonia care aplică tratatul de arbitraj din Viena, din August 1924, n'are acest drept depă Germania.

Toate ziarile poloneze anunță cu îngrijorare că parlamentul german a votat șapte miliarde mărci aur impozite, adică de trei ori atâta decât are nevoie tezaurul german.

Este evident că acest impozit extraordinar, un adevărat impozit de război, va fi consacrat armamentului.

As-menea știți, în momentul când Germania se angajează să încheie pactul de garanție mutuală cu puterile apusene suat într'adevăr îngrijitoare.

Ne mirăm cum d. Stresemann poate să meargă la Geneva, ca să înfrunte pe delegații poloni, când încercările recente ale Germaniei amenință serios cauza păcii.

Mareșalul Hindenburg decide ca toți foștii ofițeri să și poartă pusta uniforme ceace înseamnă că vechea armată imperială revine.

Deasemenea generalul von Seeckt, comandantul șef al Reichswehrului, decide să i se dea funeralii naționale, feldmaresalului conte Conrad von Hottendorf. În timp când Germania dă onoruri de apoteoză fostului șef al statului major austro-ungar, guvernul din Viena decide înmormântarea mareșalului cu mare pompă.

Toate acestea pentru că fostul generalism al Austro-Ungariei, pe patul de moarte a cerut alipirea Austriei la Germania.

Aceste noi simptome, adăugând marile demonstrații din ultimele zile pentru Anschluss din Viena și Berlin, arată cât de justificate sunt temerile Poloniei și Cehoslovaciei contra agitațiilor imperialiste germane.

New-York	517.25	517.75
Londra	2510	2510 50
Paris	2425	2425
Milano	2050	2060
Praga	1530	1530
Budapesta	72 70	72.70
Belgrad	922 50	925
București	260	260
Varșovia	90	90
Viena	72 85	72 85

Cursul devizelor București

pe ziua de 3 Sept. 1925.

Paris	9 65
Berlin	—
Londra	997
New-York	204
Italia	820
Elveția	39 60
Viena	23.90
Budapesta	—
Praga	6 03

Valute:

Napoleon	765	—
Mărci	48	—
Leva	146	—
Lire otomane	115	—
Sterline	985	—
Francezi	9 70	—
Elvețieni	38 50	—
Italiani	796	—
Drachme	3 0	—
Dinari	350	—
Dolari	203 50	—
Marca poloneză	35	—
Coroane austriacă	28	—
„ maghiară	28	—
„ cehoslovacă	6.00	—

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:			Sosirea:		
Teiuș	accelerat	055	Teiuș	accelerat	50
Teiuș	personal	455	Teiuș	personal	70
Teiuș	expres	704	Teiuș	expres	169
Teiuș	personal	1298	Teiuș	personal	234
Teiuș	„	2118	Teiuș	personal	234
Timișoara	„	110	Timișoara	„	4
Timișoara	„	610	Timișoara	„	99
Timișoara	accelerat	702	Timișoara	accelerat	113
Timișoara	personal	1035	Timișoara	personal	152
Timișoara	„	1630	Timișoara	„	209
Timișoara	accelerat	1924	Timișoara	accelerat	234
Curtici	personal	031	Curtici	accelerat	04
Curtici	accelerat	610	Curtici	expres	64
Curtici	personal	744	Curtici	personal	70
Curtici	„	906	Curtici	„	94
Curtici	„	1424	Curtici	„	114
Curtici	„	1724	Curtici	„	170
Curtici	expres	2337	Curtici	„	203
Brad	personal	740	Brad	„	70
Brad	mot. ajut.	1144	Brad	mot. accel.	85
Brad	personal	1615	Brad	mot. pers.	152
Brad	mot. accel.	1910	Brad	personal	204
Oradea-Mare	personal	500	Oradea-Mare	„	134
Oradea-Mare	mixt	1312	Oradea-Mare	wixt	83
Oradea-Mare	accelerat	1690	Oradea-Mare	accelerat	83
Oradea-Mare	personal	1937	Oradea-Mare	personal	1510
Pecica	mot. pers.	530	Pecica	„	72
Pecica	mixt	800	Pecica	mixt	113
Pecica	mot. pers.	1402	Pecica	mot. pers.	162
Pecica	„	1850	Pecica	„	203
Jimbolia	mixt	1001	Jimbolia	personal	70
Jimbolia	personal	1615	Jimbolia	mixt	203
Otlaca	mixt	1555	Otlaca*)	„	132

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenul accelerat spre Arad are legătură.

Cale Ferate Arad-Podgoria

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane					Klm.	Arad-Ghioroc		Trenuri de persoane					
2	4	6	8	10		Arad	Ghioroc	1	3	5	7	9	11
cu clasa I și III a						Arad	Sos.	cu clasa I și III a					
510 ^{1/2}	800	1130	1440	1900	1-1	Arad C. F. R.	715	957	1334	1644	2104	2215	
514 ^{1/2}	804	1134	1444	1904		Halta 1	712	954	1331	1641	2101	2210	
						Halta 1							
						Micălaca nouă							
521	811	1141	1451	1911	2-5	Glogovaț	705	947	1324	1634	2054	2233	
530	820	1149	1459	1919	6-7	Mândruoc	657	936	1316	1626	2046	2225	
539	829	1159	1509	1929	11-6	Halta Mândruoc-Cicir	647	929	1306	1616	2036	2218	
						Cicir	641	924	1301	1611	2031	2213	
544	834	1204	1514	1934	12-9	Sămbăteni	632	915	1252	1602	2022	2205	
553	843	1213	1523	1943	16-3	Ghioroc C. F. R.	621	904	1241	1551	2011	2155	
604	854	1224	1534	1954	21-4	Halta 3							
						Ghioroc piața	617	900	1237	1547	2007	2151	
607	857	1227	1537	1957	22-3	Sos.							
Trenuri de persoane						Ghioroc-Pâncota		Trenuri de persoane					
102	104	106	108	110		Ghioroc	606	858	1228	1538	1958		
cu clasa I și III-a						Cuvin	602	855	1224	1534	1954		
617	900	1237	1547	2007	—	Halta 5							
622	904	1242	1552	2012	1-1	Halta 7							
						Covășint	553	847	1215	1525	1945		
631	912	1251	1601	2021	4-7	Halta Covășint com.							
						„ 8							
						„ 9							
						„ 10							
650	928	1310	1620	2040	11-5	Poala muntelui	534	831	1156	1506	1925		
653	936	1318	1628	2048	13-6	Halta 12	525	823	1147	1457	1917		
						Șiria							
707	945	1327	1637	2057	16-5	Halta 13							
712	950	1332	1642	2102	19-9	Halta 14	516	814	1138	1448	1908		
718	956	1338	1648	2108	20-7	Galșa	511	809	1133	1443	1903		
						Măasca	505	803	1127	1437	1857		
						Pâncota gara							
722	1000	1342	1652	2112	22-2	Halta 16							
						„ piața							
						Pâncota comuna	500	758	1122	1432	1852		
Trenuri de persoane						Ghioroc-Radna		Trenuri de persoane					
202	204	206	208	210		Ghioroc	605	856	1229	1539	1959	2150	
cu clasa I și III-a						Halta 17							
617	900	1237	1547	2007	—	„ 18							
						„ 19							
625	907	1245	1555	2015	2-3	Miniș	558	850	1222	1532	1952	2144	
						Halta 21							
638	916	1255	1605	2025	5-4	Halta 22							
						Păuliș	548	841	1212	1522	1942	2135	
643	924	1303	1613	2033	9-1	Halta 23							
						Barațca	540	833	1204	1514	1934	2127	
651	930	1311	1621	2041	10-0	Barațca halta							
						Cladova	532	827	1156	1506	1926	2127	
						Halta 25							
						Radna comuna							
702	940	1322	1632	2052	13-9	Oara C. F. R.							
						Radna gara	520	816	1144	1454	1914	2110	

Acest tren circulă numai în zilele de Duminică și următoarele zile de sărbători: 1, 8, 11, 29, Iunie; 6, 15 August; 8, 14 Septembrie.

Artistice -- Culturale

Panaït Istrati - în România

Faimosul povestitor franco-român Panaït Istrati e de câteva zile oaspele patriei noastre.

Filarmonica din București la Chișinău

La 1, 2 și 3 Septembrie, orchestra „Filarmonica” a fuzdației „Princip-e Carol” va da la Chișinău, cu ocazia inaugurării expoziției de acolo, trei concerte dirijate de d. G. Georgescu, directorul general al Operei și de domni E. Massini și I. Nonna Otescu, primi și fi de orchestră al Operei române din București.

Succesele unei cântărețe române în Italia

Doamna Ștefania Sudețanu, dela Opera din Cluj, făcând o călătorie de studiu în Italia, a fost bine apreciată de cercurile muzicale de acolo.

Presă din Milano vorbește elogios despre arta și vocea simpaticei artiste române.

Noile piese ale lui Pirandello

Luigi Pirandello s'a reîntors la Roma după laurii cucerit la Londra și la Paris.

Întrebat de un redactor dela Impero, Pirandello a declarat că a terminat un roman intitulat: „Uno nessuno centomila” („O persoană, o sută de mii”) la care a lucrat doi ani.

A mai scris în sfârș de acest roman două piese „La moglie de prima” („Cea dintâiu soție”) și „La nouva Colonia” („Colonia cea nouă”). Pirandello a mai declarat că e pe cale să scrie o foarte originală comedie în trei acte care va fi cu totul diferită de piesele scrise de el până acum, și al cărui titlu va fi Persionarii memorii.

Celebrul autor sicilian va pleca peste câteva zile cu trupa sa pentru a da o serie de reprezentații în capitalele Europei centrale. În Olanda va ține câteva conferințe asupra teatrului său. În lunile Decembrie va

truce cu interesul său ansamblu în Spania și în America de Nord. Abia în Ianuarie va relua direcțiunea teatrului său de artă dela Roma unde va juca câteva piese ciudate de autori itlieni și francezi.

Pentru a lămuri un zvon care circulă, avume că a câștigat cu teatrul său un milion, Pirandello adăgă:

Teatrul de artă a costat șapte sute de mii de lire, sumă care n'a fost încă acoperită.

Am fost nevoit să renunț la 22.000 lire din drepturile de autor în folosul teatrului. Teatrul a fost subvenționat de orașul Roma numai cu 80.000 lire.

Ce se citește în America

O statistică americană aduce câteva date foarte interesante pentru europeni cu privire cantitatea și calitatea lecturilor din cursul unui an.

Se conștă că zisrele se citesc pe o scară de 96 la sută, revistele literare 58 la sută, cele financiare, industriale, comerciale 79 la sută.

Revista umoristă se citește cam de către 48 la sută din locuitorii Americii, matematicile și jorurile întrucușate sau alte feluri de șarade 89 la sută.

Deosebit de interesantă este data că nouăzeci și șase la sută dintre Americani citeșc ziarile. Caracteristic este iarăș famul că în America revistele literare se citesc atăt de pușu în raport cu cele de finanțe. Dar nu mai puțin caracterist că este cifra urcată de jocuri întrucușate.

Americanii ostenit de ropot și uzinei caută cu sete amuzamentul inteligent. Și au ales deci aceste jocuri. De observat că revistele umoristice se citesc foarte puțin în raport cu numărul celor de cuvinte întrucușate.

Lumea aceea de peste oceanul cel mare cu spiritul ei sănătos, a ajuns la o perfecție în alegere, lecturilor încăt rareori i se poate reproșa greșala.

Putem învăța și noi ceva de aici.

Economice.

Germania a decis prohibirea importului ferului francez

Berlin, 2. — Consiliul de miniștri a hotărât prohibirea importului ferului francez în Germania.

Această măsură, care prejudiciază industria ferului francez, a produs o mare impresie la Paris.

Grecia nu și va mări circulația fiduciară

Salonic, 2. — Ministrul de finanțe grec a desmășit în mod categoric svonul că Banca Națională, va emite noi serii de mo-

nedă hârtie. Ceva mai mult, la sfârșitul anului se va retrage din circulație hârtie monedă în valoare de 80 milioane drachme.

Devizele și valuta.

Rador, 3 Septembrie

BURSA:

Zurich	Deschiderea:	Închiderea:
Berlin	123 18	12312.50
Amsterdam	208 42	208.75